

Esborrany de treball d'Ordenança Reguladora de la conservació, ús i protecció dels arbres i arbredes d'interès local del terme municipal de Blanes

Preàmbul

El Ple de l'Ajuntament va aprovar el _____, el Catàleg d'arbres i arbredes d'interès local de Blanes (CAIL).

Per a la catalogació dels arbres i arbredes singulars i d'interès local s'ha seguit el procediment establert al *Protocol i criteris d'inclusió al catàleg d'arbres i arbredes d'interès local de Blanes*, validat per la Comissió de catalogació, el 8 de setembre de 2025 que té en compte entre altres raons històriques, botàniques, socials o paisatgístiques.

Els arbres catalogats com d'interès local han de poder gaudir d'un grau de protecció per tal de garantir-ne llur conservació i preservar-ne l'interès local, que es concreta a través de la present ordenança la qual entre altres contempla la necessitat dels tractaments fitosanitaris, fixa la prohibició de tallar-los, arrencar-los totalment o parcialment, causar-los algun dany per qualsevol mitjà, així com, en cas d'elements catalogats en propietats particulars, establir-ne les seves obligacions.

Article 1. Objecte i àmbit normatiu

L'objecte de la present ordenança és

1. Establir un marc legal que reguli l'ús i protecció dels arbres i arbredes declarats d'interès local al municipi per tal de preservar-ne l'interès local i d'assegurar-ne la seva conservació, ja que es tracta d'un patrimoni biològic d'interès públic que contribueix a la qualitat de vida dels ciutadans.
2. Considerar els recursos naturals i, en concret, el verd urbà, com un valor afegit del municipi.
3. Establir el règim sancionador envers l'afectació a les espècies vegetals i al correcte funcionament dels seus processos biològics essencials.

L'àmbit normatiu de la present ordenança ve establert per :

L'article 45 de la Constitució Espanyola i, entre altres, les següents normatives:

- Decret 214/1987 de declaració d'arbres monumentals,
- Decret 47/1988 de declaració d'arbres d'interès comarcal i local
- Decret 120/1989 de declaració d'arbredes monumentals, d'interès comarcal i d'interès local
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

També es consideren d'obligat compliment les especificacions incloses a:

- La Norma Granada: elaborada per l'*Asociación Española de Parques i Jardines Públicos*, en la versió vigent a cada moment (actualment la darrera revisió és del 2020).
- Les Normes tecnològiques de jardineria i paisatgisme (NTJ).

Article 2. Àmbit d'aplicació.

L'àmbit d'aquesta ordenança comprèn aquells arbres o arbredes catalogats o que estan en tràmit de ser inclosos en el catàleg en un futur proper, siguin de titularitat pública o privada, i serà d'aplicació a tot el terme municipal Blanes.

Els arbres i arbredes catalogats al municipi Blanes en el moment de l'aprovació de la present ordenança són els inclosos als **annexos** d'aquest document.

Article 3. Competències municipals.

Les competències municipals en matèria de protecció de medi natural, són les que preveu la legislació local, i seran exercides per l'Alcaldia i/o per el Regidor en qui delegui. L'Ordenança s'estructura en 2 capítols: el Capítol 1 regula la declaració de l'arbrat d'interès local i el règim de protecció, i el Capítol 2 el règim sancionador i disciplinari.

Capítol 1. Declaració de l'arbrat d'interès local i règim de protecció

Article 4. Definicions.

Arbre d'interès local: planta llenyosa que destaca dins el municipi per una o diverses característiques de tipus biològic (espècie, mida, edat, etc.), paisatgístic, històric, cultural o social i que prèviament ha estat catalogat i declarat com a tal.

Aquestes característiques el fan mereixedor de formar part del patrimoni cultural i natural, i implica que sigui d'interès públic la seva protecció i conservació.

Arbreda d'interès local: agrupació de diversos arbres que, per la seva espècie, mida, edat, composició paisatgística (estètica), singularitat o història es considera destacable i digna de protecció i que prèviament ha estat catalogada i declarada com a tal.

Aquestes característiques la fan mereixedora de formar part del patrimoni cultural i natural, i implica que sigui d'interès públic la seva protecció i conservació.

Entorn immediat d'un element inclòs al CAIL: s'entén aquell espai necessari per l'arbre per poder-se desenvolupar correctament, sense haver de patir podes a causa d'obstacles i sense ser perjudicat en el òptim funcionament del sistema radicular que li sigui imprescindible per viure en bones condicions. S'estableix un perímetre de seguretat mínim de la projecció de la capçada al terra més 5 metres.

Norma Granada: és un mètode de valoració d'arbrat, palmeres i arbustos ornamentals. La Norma permet el càlcul d'un valor econòmic d'arbres, arbustos i palmeres utilitzant variables botàniques, dendromètriques, fisiològiques, fisiopàtiques, socials i de mercat, tant d'exemplars petits com de grans dimensions, així com poder calcular danys parcials derivats, per exemple, de danys antròpics. Ha estat elaborada per l'*Asociación Española de Parques i Jardines Públicos*,

Pla de protecció dels arbres d'interès local afectats per obres: Pla que, en un projecte de construcció, fixa les mesures necessàries de protecció dels arbres afectats, d'acord amb les NTJ.

Preservació de l'interès local: Conjunt de mesures destinades a salvaguardar el patrimoni arbori de possibles danys, perjudicis o destrucció.

Zona de seguretat radical: Espai a l'entorn d'un arbre que abasta la zona radical llenyosa i un marge de seguretat, la protecció del qual ha de garantir l'estabilitat de l'arbre.

Article 5. Declaració d'arbres o arbredes d'interès local

- a) La declaració d'Arbre o Arbreda d'interès local la realitzarà el Ple de l'Ajuntament. La proposta d'inclusió en el catàleg pot venir de qualsevol persona física o jurídica, o per pròpia iniciativa de l'Ajuntament, prèvia valoració per part de la Comissió de Catalogació.
- b) Tota proposta de declaració d'arbre o arbreda d'interès local requerirà: Identificació de l'arbre o arbreda mitjançant el nom científic, nom comú, nom popular si n'hi ha, i la seva localització mitjançant cartografia i una memòria descriptiva i justificativa de la proposta.
- c) La declaració d'arbres o arbredes d'interès local pot afectar arbres o arbredes de titularitat pública o privada. En el cas de les Arbredes d'Interès Local privades la declaració es realitzarà sempre prèvia petició del propietari.
- d) En el supòsit que el titular sigui d'una altra administració pública o un particular, serà requisit previ la notificació a l'interessat o interessats de la iniciació del procediment de declaració, i se li donarà audiència amb caràcter previ a l'aprovació pel Ple de l'Ajuntament, perquè pugui manifestar el que li sembli pertinent.
- e) L'Ajuntament informará al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya de les declaracions d'arbrat d'interès local.
- f) Basant-nos en la Norma Granada, es podrà efectuar una catalogació dels arbres d'interès local al terme municipal Blanes, contemplant en aquesta valoració tots aquells arbres de més de 30 cm de diàmetre a un metre del nivell del sòl.
- g) En els casos en que l'Ajuntament consideri oportuna la declaració d'algun d'aquests elements com a Arbre o Arbreda d'Interès Comarcal o com a Arbre o Arbreda d'Interès Monumental, realitzarà una petició en aquest sentit a les administracions competents per tal que valorin aquesta possibilitat.

Article 6. Normes de protecció dels arbres i arbredes d'interès local.

- a) Els arbres d'interès local situats a l'espai públic amb independència de la qualificació urbanística del sòl no podran ser afectats ni en la seva capçada, ni en el seu tronc ni en el seu sistema radicular. Per tant, qualsevol actuació dins o a prop de la qual es trobi un arbre catalogat com d'interès local haurà de preveure la seva total protecció i garantir la no-afectació de l'arbre.
- b) Arbredes catalogades com d'interès local. Qualsevol obra que pugui tenir incidència en els arbres situats en arbredes d'aquestes característiques hauran de comptar amb l'informe favorable del servei de jardineria i/o de la Comissió de catalogació.
- c) Arbres d'interès local situats en finques de propietat privada edificable. En el cas que un arbre d'interès local es trobi en una propietat privada qualificada com a edificable, la propietat podrà exercir el seu dret d'edificació dins la seva propietat, respectant les condicions que estableix la present ordenança.
- d) En cas de finques privades no edificables, l'arbre haurà de protegir-se de la mateixa manera que s'estableix al punt a) d'aquest mateix article.
- e) Queden protegits els arbres catalogats com a exemplars i identificats per la fitxa de catalogació.
- f) Queda protegida tota la superfície ocupada i l'espècie arbòria dominant de les arbredes catalogades.

- g) L'arbrat o arbreda d'Interès local es considera un bé protegit i a conservar. La protecció implica que no poden ser talats, danyats (tant en la capçada, el tronc, com en el sistema radicular), mutilats ni destruïts en el seu estat ni en el seu aspecte o enverinats.
- h) La protecció d'un arbre o arbreda d'interès local comprèn també el seu entorn immediat (veure definicions).
- i) La tala o arrencada massiva o total de l'arbreda. Només serà acceptada per raons de seguretat.
- j) Qualsevol proposta de planejament, projecte o activitat previst en una zona propera a un arbre/arbreda inclòs al CAIL, ja siguin públics o privats, que pugui afectar-lo, s'adaptarà i modificarà per tal de garantir-ne la seva perfecta conservació, òptimes condicions de desenvolupament i preservar-lo i garantir-ne la seva seguretat durant l'execució del mateix. El projecte s'adaptarà a la presència dels arbres, els integrarà i els protegirà de manera eficient durant les obres de construcció. En tot cas, caldrà redactar i aprovar el Pla de protecció dels arbres d'interès local afectats per l'execució de les obres i sempre s'aplicaran els criteris contemplats a les NTJ.
- k) Dins l'àmbit de protecció no es poden cremar materials de cap tipus, dipositar substàncies tòxiques pels arbres, construir edificacions, ampliació o modificació de camins o voreres, pas de maquinària de més de 3,5 t, realitzar actes populars massius o altres que puguin afectar la seva integritat, sense prèvia llicència municipal.
- l) Quan, per raons d'interès públic, sigui impossible preservar l'element protegit en la seva localització original, l'Ajuntament podrà autoritzar el seu trasplantament. Aquest seguirà estrictament les NTJ i garantirà una esperança de supervivència de l'exemplar no inferior al 90%.
- m) Per a la realització dels tractaments silvícoles i fitosanitaris necessaris per al manteniment del bon estat dels arbres o arbredes catalogats, caldrà l'autorització prèvia de l'Ajuntament. Aquests tractaments s'ajustaran estrictament a les NTJ.
- n) L'Ajuntament vetllarà per la conservació, la seguretat i la salubritat d'aquests arbres i arbredes, ja siguin públics o privats. En cas que els propietaris d'aquests elements patrimonials no els mantinguin en les condicions adequades, l'Ajuntament els requerirà a fer-ho i, si aquests no ho fan en els terminis estipulats, l'Ajuntament tindrà la potestat d'actuar subsidiàriament, sense perjudici d'iniciar el corresponent expedient sancionadors si fos el cas.
- o) En el cas d'arranjament de voreres, etc. que s'hagin malmès a causa de les arrels o creixement dels troncs, es donarà prioritat a la salvaguarda dels arbres adaptant les voreres i/o vials als arbres i les seves necessitats, les obres s'han de realitzar garantint una mínima afectació a les arrels i deixant sempre espai suficient d'escocell o parterre que afavoreixi el bon desenvolupament de l'arbre.
- p) Les obres s'efectuaran sempre amb el seguiment dels jardiniers i respectant les NTJ esmentades.
- q) Per a la realització de tractaments de conservació i manteniment dels arbres i arbredes catalogats serà necessari haver obtingut prèviament l'autorització municipal, sense perjudici de les competències que sobre la matèria puguin correspondre a altres administracions.
- r) La poda d'arbres catalogats es realitzarà seguint els criteris establerts en les Normes Tecnològiques de Jardineria i Paisatge, explicats amb anterioritat en aquesta ordenança, i s'haurà d'informar amb anterioritat al Servei de Medi Ambient, per tal que els tècnics competents en puguin realitzar el seguiment.
- s) Qualsevol actuació urbanística (disseny, projecció i execució) que s'hagi de realitzar en l'entorn

pròxim a l'arbre o arbreda requerirà autorització municipal.

- t) Quan, per raons d'interès públic, sigui impossible preservar l'element protegit en la seva localització original, l'Ajuntament podrà autoritzar el seu trasplantament.
- u) En el cas d'emmalaltir, es realitzarà el tractament fitosanitari adient. Les principals malures detectades a dia d'avui són:
- l'Oïdi és una malaltia provocada per un fong que ataca les fulles dels plàtans i provoca l'aparició d'una cendra blanquinosa.
 - el Tigre del plàtan (*Corythuca ciliata* Say) és un insecte xuclador que provoca la decoloració de les fulles i, segons la seva intensitat, la defoliació prematura.
 - Processionària:
 - Tomícids i altres insectes perforadors
 - Pugó, sobretot als Til·lers i Cercis siliquastrum
 - El morrut de les palmeres.

En aquells casos en què la tala sigui l'única alternativa viable caldrà un informe tècnic de medi ambient i un informe tècnic de l'àrea municipal implicada (si fos el cas) que així ho justifiquin. En el cas de particulars es podrà requerir una plantació compensatòria per equilibrar el patrimoni malmès que, entre altres, tindrà en compte que la restitució es farà amb el nombre d'exemplars necessaris per compensar la superfície de capçada perduda, en el moment dels fets, per la pèrdua d'un arbre tallat. L'Ajuntament actuarà de la mateixa manera en el cas dels elements catalogats públics.

Article 7. Mesures de protecció de l'entorn

7.1 S'ha d'evitar en la mesura que sigui possible que els CAIL quedin ombrejats per arbres o altres elements urbans.

7.2 La redacció i execució del planejament urbanístic derivat i de nous projectes d'obres i urbanització en que s'afecti l'exposició d'un CAIL, es tindrà en consideració aquest factor i es valoraran totes les solucions possibles per tal de no afectar-lo negativament.

7.3 L'exposició al vent sol ser un greuge per als elements que tenen problemes d'estructura i ancoratge; caldrà un tractament individual per solucionar els problemes puntuals.

7.4 S'ha de vetllar per tal que els CAIL vells rebin la protecció d'altres arbres que visquin en la seva proximitat.

7.5 En les zones de bosc on hi hagi algun CAIL i en les agrupacions, s'ha de respectar la vegetació adjunta i les seves pròpies interaccions, tenint en compte el conjunt com a element de protecció del vent i afavoridor de l'estabilitat. Només es poden arrabassar peus adjunts que suposin una competència directa per exemplar i que no li aportin cap benefici.

Article 8. Normativa tècnica d'obligat compliment

8.1 En el desenvolupament d'aquesta ordenança s'estableixen totes les mesures tècniques a tenir en compte en la realització dels treballs de conservació de tots els CAIL declarats d'interès local, que és d'obligat compliment.

8.2 A banda d'aquestes mesures, seran de compliment obligat les que s'indiquen en les Normes Tecnològiques de Jardineria i Paisatgisme publicades per la Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana i en especial les següents:

NTJ 03E: Protecció dels elements vegetals en els treballs de construcció

NTJ 03S: Sosteniment artificial i protecció de l'arbrat

NTJ 14C part 1: Manteniment de l'arbrat: treballs d'inventari i inspecció visual

NTJ 14C part 2: Manteniment de l'arbrat: poda

NTJ 14C part 3: Manteniment de l'arbrat: altres operacions

NTJ 15R part 1: Gestió del risc de l'arbrat urbà

8.3 Pel que fa a tractaments fitosanitaris cal seguir el que s'indica Al Reial Decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel que s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris i altres normes i legislació vigent sobre plaguicides i el seu ús.

8.4 També són de compliment obligat totes les normes tècniques referents a seguretat i salut en el treball, que indica la legislació vigent en aquesta matèria.

Article 9. Obligacions dels propietaris

9.1 Els propietaris han d'informar el Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de qualsevol anomalia o mancança referent a la conservació que es detecti a qualsevol CAIL que es trobi en la seva propietat.

9.2 És obligació dels propietaris de finques on hi hagi elements vegetals d'Interès local, vetllar pel seu bon manteniment i seguretat, de manera que mai comportin risc per als particulars de les finques confrontades, ni per als vianants a la via pública.

9.3 Qualsevol acció i treball de conservació sobre un element botànic o propera al mateix que vulguin desenvolupar els particulars ha de ser autoritzada pel Servei de Medi Ambient de Blanes a través del permís corresponent.

Caldrà que el projecte s'adapti a la presència dels arbres, els integri i els protegeixi de manera eficient durant els treballs de conservació.

9.4. En cas de necessitat de retirada d'un arbre d'un espai privat, caldrà que els interessats presentin l'oportuna petició a l'Ajuntament per tal que el servei de jardineria en pugui estudiar la viabilitat del seu trasplantament i la seva reubicació en un terreny públic, amb una antelació mínima de tres mesos, i aquest termini es pot prorrogar en cas que per qüestions d'idoneïtat climatològica calgui retardar l'operació de trasplantament per garantir millor la supervivència de l'exemplar. En cas que la petició de retirada es consideri poc motivada i es denegui en interès del bé comú, el propietari n'haurà de garantir el seu correcte manteniment.

El cost del trasplantament l'assumirà l'Ajuntament de Blanes.

Article 10. Compensacions **PENDENT DE CONCRETAR**

a) als propietaris d'arbrat o arbredes catalogades

b) als particulars afectats en els seus bens immobles per arbrat públic catalogat

Article 11 Descatalogació dels CAIL

11.1 La descatalogació d'un CAIL només serà possible quan, mitjançant la Comissió de Catalogació Municipal i a proposta seva, es determini que han desaparegut els valors o les causes per les quals va ser catalogat al moment oportú. Aquest procés requereix un informe previ del Servei de Medi Ambient i del servei de jardineria.

11.2 Segons la tipologia de protecció i les accions que es poden fer sobre alguns CAIL (trasplantament, substitució, etc.) es pot derivar en la desaparició de l'element descatalogat.

Capítol 2. Règim sancionador i disciplinari.

Article 12. Competències de l'Ajuntament de Blanes.

Correspon a l'Ajuntament exercir el control del compliment d'aquesta ordenança, exigir l'adopció de mesures correctores, assenyalar limitacions, realitzar totes aquelles inspeccions que siguin necessàries i aplicar les sancions corresponents en cas d'incompliment.

Article 13. Actuació d'ofici o per denúncia.

L'Ajuntament actuarà d'ofici o per denúncia. Les denúncies seran comprovades mitjançant visita d'inspecció per part de la policia local o inspector municipal, i es notificarà als denunciants les resolucions que s'adoptin.

El propietari de l'arbrat catalogat d'interès local està obligat a permetre l'accés al personal acreditat de l'Ajuntament, per tal de dur a terme la visita d'inspecció. La iniciació, informació, tramitació i resolució de les denúncies formulades s'ajustaran al procediment sancionador, aprovat per l'Administració Pública.

Article 14. Infraccions.

Les infraccions són els actes i les omissions que contravenen les obligacions establertes en l'article 5 de la present ordenança. Es classifiquen en lleus, greus i molt greus, segons els criteris de:

- La seva repercussió social i ambiental .
- El cost de la restitució.
- La transcendència de la degradació que hagués sofert el medi.
- El benefici derivat de l'activitat infractora.
- El grau d'intencionalitat .
- La irreversibilitat del dany o deteriorament produït en la qualitat de l'arbre o arbreda com a bé protegit.
- La reincidència

Es consideren infraccions lleus:

- a) Malmetre la placa de senyalització de l'arbrat
- b) Qualsevol altre incompliment d'aquesta ordenança no qualificat com a infracció greu o molt greu

Es consideren infraccions greus:

- a) Malmetre'ls (tant en la capçada, el tronc, com en el sistema radicular) per qualsevol mitjà, sempre que no afectin a la seva supervivència.
- b) Penjar cap tipus de propaganda als arbres, clavar claus o puntes i qualsevol altre element, lligar-hi gronxadors, motocicletes, filferros, cables, cartells, etc., recolzar-hi escales, eines i suport de bastides.
- c) Dipositar, encara que només sigui de forma transitòria, qualsevol classe d'elements en la zona de seguretat radical dels arbres.
- d) Abocar en la zona de seguretat radical dels arbres escombraries, residus, runes, pedres, papers, plàstics i objectes similars a la zona de seguretat radical dels arbres.
- e) Realitzar inscripcions en la superfície dels arbres.
- f) Encendre foc, fer proves o exercicis de tir, caçar, encendre petards, coets o focs d'artifici en la zona de seguretat radical o en zones properes als arbres i que els puguin afectar .
- g) Realitzar qualsevol de les actuacions previstes en la realització d'obres sense aplicar les normes tecnològiques de jardineria i paisatgisme NTJ 03 E (Protecció dels elements vegetals en els treballs de construcció) , NTJ 03 S (Sustentació artificial i protecció de l'arbrat), NTJ 08 E (Trasplantació de grans exemplars) i les indicacions de la present ordenança.
- h) Negligir com a propietari d'un arbre o arbreda catalogats de les obligacions en la cura de l'arbre (tractaments fitosanitaris, regs si fossin necessaris, etc.).
- i) Iniciar obres sense tenir el Pla de protecció dels arbres d'interès local afectats per obres, redactat i aprovat per l'Ajuntament.

Es consideren infraccions molt greus:

- a) La tala, l'arrencada total o parcial dels arbres catalogats, així com també mutilacions de branques, podes indiscriminades i no autoritzades.
- b) Malmetre'ls (tant en la capçada, el tronc, com en el sistema radicular) per qualsevol mitjà, si s'afecta a la seva supervivència.
- c) Realitzar tractaments fitosanitaris sense la corresponent autorització municipal.
- d) Colpejar, sacsejar o malmetre físicament l'arbre.
- e) Abocar a la zona de seguretat radical o en zones properes als arbres qualsevol tipus de líquid que contingui substàncies nocives per l'arbre, tant si és en les seves immediacions, a les arrels, o per inoculació en el tronc, com lleixius, detergents, olis, pintures o qualsevol producte que pugui malmetre l'arbre o arbreda

- f) Obrir rases a la zona de seguretat radical dels arbres catalogats.
- g) Desatendre els requeriments municipals per al correcte manteniment i conservació de l'arbrat.
- h) Realitzar obres al voltants dels elements catalogats sense seguir les NTJ ni les indicacions de la present ordenança i posant en risc la seva supervivència.
- i) Reincidir en infraccions greus.

Article 15. Persones responsables.

Són persones responsables de les infraccions:

- Les persones que directament executin l'activitat infractora i/o els qui ordenin l'activitat.
- Els promotors de l'activitat o projecte que constitueixi o origini la infracció.
- Els propietaris.

Article 16. Sancions. Procediment sancionador.

Sense perjudici d'exigir, si s'escau, les responsabilitats de caràcter civil o penal i/o l'adopció de mesures cautelars i de restitució dels danys causats, les infraccions seran sancionades d'acord amb els criteris de valoració dels arbres o arbredes afectats seguint el barem previst a la Norma Granada, redactada per la "Asociación española de Parques y jardines Públicos" com a mètode per valorar tots els arbres i arbustos.

El responsable de l'empresa de jardineria contractada per al manteniment del verd públic redactarà un informe resultat de l'aplicació de la Norma Granada en cada cas.

L'import de les sancions seran utilitzades per executar les inversions necessàries en la gestió i protecció dels arbres i arbredes d'interès local del municipi.

Les infraccions tipificades per aquesta Ordenança se sancionen amb les multes següents:

- Les infraccions lleus, amb una multa d'entre 200 i 750 euros
- Les infraccions greus, amb una multa d'entre 751€ i 1.500 euros
- Les infraccions molt greus, amb una multa d'entre 1.501 i 3.000 euros

Les sancions s'aplicaran en el seu import mínim, que es podrà incrementar en funció del danys causats, el grau d'intencionalitat, la reincidència, el benefici obtingut, etc.

La imposició d'aquestes sancions no eximeix del deure de la persona titular a rescabalar econòmicament l'Administració pel dany infringit.

La valoració dels elements vegetals i el dany es quantificarà utilitzant el mètode de valoració "Norma Granada", i estarà contingut en l'informe emès pels serveis tècnics municipals. La reclamació d'aquest dany requerirà la incoació del corresponent expedient.

Disposició final.